

unnab – harakat qilib, urinib

aljiramoq– bema'ni gaplarni gapirmoq

ta'zir bermoq – aybi yoki xatosini aytib koyimoq

O'quv topshiriq.

1-Ot va Bo'rining gaplarini aniqlab, rollarga bo'lib o'qing.

2-Ertakdagi voqealar ketma-ketligini qisqacha yoritib.

3-Xo'roz, Qo'zi va Otga ta'rif bering.

Ularni nima birlashtiradi?

Ot

Xo'roz

Qo'zi

Yakuniy qism(xulosalash va baholash):

Dars xulosalanadi va o'quvchilar baholanadi.

 Uyga vazifa: Ertakning rasmini chizing. Ertak mazmunini qisqacha so'zlab bering.

4-mavzu: Boyo'g'li bilan qarg'a (audiomatn)

Dars maqsadi:

Ta'limiy maqsad: o'quvchilarni "Boyo'g'li bilan qarg'a" yapon xalq ertagi bilan tanishtirish.

Tarbiyaviy maqsad: o'quvchilarni o'zaro hurmat va tenglikka o'rgatish.

Rivojlantiruvchi maqsad: tinglab tushunish ko'nikmalarini rivojlantirish

O'quv jarayonini amalga oshirish texnologiyasi:

Dars turi: yangi bilim beruvchi

Dars metodi: savol-javob, topishmoq usuli, rolli o'yin

Dars jihozi: suratlar va plakatlar

Darsning blok chizmasi:

1.Kirish qismi(tashkiliy qism va o'tilganlarni takrorlash):

-O'quvchilar yangi kun bilan qutlanadi.

-Mavzu nomi e'lon qilinadi.

-Tashkiliy savollar beriladi.

-O'tilgan mavzu yuzasidan uyga berilgan topshiriq so'raladi.

-Mavzuga qiziqtirish: **So'zlar hosil qiling.**

B —

O —

Y —

O' -

G' -

L —

I —

Ushbu o'yin o'quvchilarning lug'at boyligini oshiradi.

Topishmoqni o'qing va javobini toping.

Mening boshim yumaloq,

Ko'zlarim katta-katta.

Tirnog'im uzun, o'tkir,

Tumshug'im esa kalta.

Baquvvat, qo'rqmas, botir,

Tunda ovga chiqaman,

Toping nomim, do'stlarim,

Boyning o'g'liman, axir.

Muhokama uchun quyidagi savollar tavsiya etiladi:

1. Topishmoq nima haqida deb o'ylaysiz?

2. Qaysi so'zlar javobni topishga yordam berdi?

2.Asosiy qism(dars mazmunini tushuntirish va mustahkamlash):

"O'ng yoki chap" mashqi

O'quvchilarga boyo'g'li va ukking rasmi ko'rsatiladi. Ulardan qaysi tarafdagi rasm boyo'g'liga tegishli ekanligi so'raladi. O'quvchilar "uch" deganda o'ng yoki chap qo'lini ko'taradi.

Matn ustida ishlash. "Bir butunga yig'amiz" mashqi

Hikoya matnidagi gaplar alohida-alohida qilib kesib beriladi. O'quvchilar audiomatnni tinglash jarayonida o'z gapining o'rnini aniqlashadi va o'rnidan turib xat-taxta yoniga navbatma-navbat chiqadi. Audiomatn tugagach o'quvchilar o'zlari hosil qilgan matnni o'qib berishadi.

 "Boyo'g'li bilan qarg'a" audioertagi tinglanadi.

Qadim zamonlarda boyo'g'li kunduzi xohlagan tomoniga hech narsadan qo'rqmasdan uchar ekan. O'sha vaqtlarda u bo'yoqchilik qilar ekan. Uning oldiga har xil qushlar uchib kelarkanlar, u qushlarni istagan rangiga: qizil, ko'k, feruz, sariq ranglarga bo'yarkan. Buni ko'rgan qarg'aning havasi kelibdi. Qarg'a juda olifta ekan. U o'zini eng chiroyli rangga bo'yatish uchun kelibdi. Boyo'g'lining oldiga uchib boribdi:

–Boyo'g'lixon! Boyo'g'lixon! Baraka topgur, meni qushlar tarixida misli ko'rilmagan eng ajoyib rangga bo'yab qo'y. Men o'z go'zalligim bilan butun jahonni hayratda qoldirmoqchiman!

–Qiyq-qiyq, mayli, — deb rozi bo‘libdi boyo‘g‘li. — Qarg‘ani qaysi rangga bo‘yab qo‘ysam ekan, — deb uzoq boshqotirib o‘ylabdi. Oxiri, u qarg‘ani eng yaxshi qop-qora tusga bo‘yab olibdi-da:

–Mana endi, qushlar orasida senga teng keladigani yo‘q! — debdi.

Qarg‘a juda xursand bo‘lib ketganidan, qanaqa rangga bo‘yalganini oynada ko‘rishga shoshilibdi. Ko‘ribdi-yu, shunday qotib qolibdi. Boshidan tortib, to dumining uchigacha qop-qora, burni qayerda, ko‘zi qayerda, ajratib bo‘lmaydi! Qarg‘aning jahli chiqib ketibdi:

–Qanday rangga bo‘yab qo‘yding meni, yaramas?

Boyo‘g‘li o‘zini oqlay boshlabdi:

–Axir o‘zing meni qushlar tarixida misli ko‘rilmagan eng ajoyib rangga bo‘ya, deb iltimos qilding-ku!

–Sen shoshmay tur! Endi biz sen bilan do‘st emasmiz! — deb qag‘illabdi qarg‘a.

O‘shandan beri boyo‘g‘li yorug‘da uchmay, qarg‘adan qo‘rqib, kunduzlari yashirinib yotarmish.

Savol-javob:

1. Ertak qahramonlari haqida ma‘lumot bering.
2. Boyo‘g‘li qanday ish bilan shug‘ullangan?
3. Qarg‘a undan nimani iltimos qildi?
4. Voqea qanday yakun topdi?
5. Siz ertakning qaysi qismini eng qiziqarli deb hisoblaysiz? Nima uchun?

Lug‘at bilan ishlash.

olifta – o‘ziga zeb beruvchi.

Boyo‘g‘li va qarg‘aning gaplarini ajratiladi va rollarga bo‘lib o‘qitiladi.

–Boyo‘g‘lixon! Boyo‘g‘lixon! Baraka topkur, meni qushlar tarixida misli ko‘rilmagan eng ajoyib rangga bo‘yab qo‘y. Men o‘z go‘zalligim bilan butun jahonni hayratda qoldirmoqchiman!

–Qiyq-qiyq, mayli. Qarg’ani qaysi rangga bo’yab qo’ysam ekan.
 Mana endi, qushlar orasida senga teng keladigani yo’q!
 –Qanday rangga bo’yab qo’yding meni, yaramas?
 –Axir o’zing meni qushlar tarixida misli ko’rilmagan eng ajoyib rangga bo’ya, deb iltimos qilding-ku!
 –Sen shoshmay tur! Endi biz sen bilan do’st emasmiz!

“Savollar gulshani” mashqi. Kichik guruhlarda ertak asosida savollar tuziladi.

Mashq daftari bilan ishlash. Mashq daftaridagi topshiriqlar bajariladi. Ertakdagi voqealar ketma-ketligini aniqladi.

6

- O’shandan beri boyo’g’li yorug’da uchmay, qarg’aning qasos olishidan qo’rqib, kunduzlari yashirinib yotarmish.

5

- Boshidan tortib, to dumining uchigacha qop-qora, burni qayerda, ko’zi qayerda, ajratib bo’lmaydi!

1

- Qadim zamonlarda boyo’g’li kunduzi xohlagan tomoniga hech narsadan qo’rqmasdan uchar ekan.

3

- Qarg’a juda olifta ekan. U o’zini eng chiroyli rangga bo’yatish uchun kelibdi.

4

- Qarg’a juda xursand bo’lib ketganidan, qanaqa rangga bo’yalganini oynada ko’rishga shoshilibdi.

2

- O’sha vaqtlarda u bo’yoqchilik qilar ekan.

- Qahramonlarga tavsif beriladi.

Jadvaldan qushlar nomini topiladi va yoziladi.

J	I	B	L	A	J	I	B	O	N
Ch	U	M	A	Y	N	A	U	R	G
U	S	A	X	L	O	Ch	I	K	U
M	I	Ch	Q	A	L	O	N	A	T
Ch	K	A	K	K	D	G’	E	K	L
U	K	F	H	U	I	R	F	A	I

Q	A	R	Q	A	R	A	T	P	K
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Jibljibon, chumchuq, musicha, mayna, burgut, qarqara, qaldirg'och, kaklik...

3. Yakuniy qism(xulosalash va baholash):

-Bugungi darsdan nimalarni bilib oldingiz?

-Sizga nima qiziq bo'ldi?

 Uyga vazifa: Siz qushlar haqida yana qanday ertaklarni bilasiz? Misollar keltiring.

5-mavzu: Tulkining hiylasi ko'p

Dars maqsadi:

Ta'limiy maqsad: o'quvchilarni "Yo'lbars bilan tulki" tojik xalq ertagi bilan tanishtirish.

Tarbiyaviy maqsad: o'quvchilarni kamtarlik va rostgo'ylikka o'rgatish.

Rivojlantiruvchi maqsad: o'qib tushunish ko'nikmalarini rivojlantirish

O'quv jarayonini amalga oshirish texnologiyasi:

Dars turi: yangi bilim beruvchi

Dars metodi: suhbat, so'zlar to'plami, amaliy topshiriqlar

Dars jihozi: suratlar va plakatlari

Darsning blok chizmasi:

1.Kirish qismi(tashkiliy qism va o'tilganlarni takrorlash):

-O'quvchilar yangi kun bilan qutlanadi.

-Mavzu nomi e'lon qilinadi.

-Tashkiliy savollar beriladi.

-O'tilgan mavzu yuzasidan uyga berilgan topshiriq so'raladi.

"Boyo'g'li va qarg'a" ertagining mazmunini so'zlab bering. Siz qushlar haqida yana qanday ertaklarni bilasiz? Misollar keltiring.